

JOGÉLET.

A képviselőház őszi ülészakának egyik bevezető ülésén, a korlátolt felelősségű társaságokra vonatkozó törvényjavaslat vitájának során, igen figyelemreméltó nyilatkozatot tett az igazságügyminiszter ur. E nyilatkozat a magyar hiteljog nyilatkozásában új korszak megindulását jelenti, mert beharangozza a gazdasági liberalizmussal való szakítást és az erős beavatkozás, a rendőri készenlét politikájának gerinces megvalósítását. Igaza van az igazságügyminiszter urnak: a gazdasági életben, a vállalkozás és tőkeforgalom világában is élnie, hatnia kell a tisztesség és erkölcs elvének. Annál is inkább, mert ez a világ — a remetéek sivatagain túl — valamennyiünk világa. Addig, míg az elv szolgálata a visszaélések megbüntetését, avagy megelőzését jelenti, nem is lehet hirdetése, sőt megvalósítása ellen senkinek kifogása. De amikor a földi próféták az elvet tényé formálják, az eszközből öncél lesz, mely a kitűzött területen túl is pusztít. Félő, hogy a szigorúság menekülést, a stentori parancs, némaságot fog felidézni. A tőke- és a vállalkozási kedv is: érzékeny. Ahol sok megakasztó gondosság, sok gondos akadály várja — oda el sem megy. Vigyázzunk az erkölcsi elvvel, annak vetületével a jogszabályok síkján — a szép elgondolás is könnyen torzképpé válik.

Ne dolgozzunk jelszavakkal: a tőzsde siralmassága, a részvények iránti érdeklődés elsikkadása, annak párányi porcikájában sem a szigorú jogszabályok hiányának folyománya. Hogy miből lettek a fájdalmas jelenségek: háboruból, a tőke ellövöldözéséből, Trianonból, a munkaörömmek rendszeres megfojtásából, inflációból, állami szanalásból, gazdasági érettség hiányából — arról ma beszélni csak százszor elmondottnak ismétlése lenne. Ami új, csak annyi: örködjünk azon, hogy a hibákat ne tetézzük. Tegyük meg mindent az alapítási kedv feltámasztására, a vállalkozási vágy újraélesztésére, új tőkéknak, új munkáknak a gazdasági gépezetbe való beállítására. És ha fáj is a jogásznak, hogy ma nem köszörrülheti a szigorúság fegyverét, fojtsa el bánatát, — ma ennek nem jött még el az ideje. G. A.

*

Civiljogász létemre a minap betévedtem egy büntető járásbírói tárgyalásra. Egy közhivatalnok ügyét tárgyalták, aki úgy látszik, nem tartozik a legsanyarubb sorsuak közé, mert saját autója van. Ő hajtotta ezt az autót, amikor

szóváltásba került egy szegény bankszolgával, akit majdnem elütött az uttesten. Egy kis eset keletkezett ebből az incidensből, amelyet a vádlott a maga részéről úgy intézett el, hogy megállította az autót, kiszállott belőle és a bankszolgát szabályszerűen és kellő súlyal összepofozta. A tanúk ezt a tényállást mindenben igazolták, a bíróság pedig marasztaló ítéletet hozott, elítélvén a vádlottat 200 azaz kétszáz pengő pénzbüntetésre. Hogy ez elég súlyos büntetés-e, nem tudom, mert nem vagyok egészen jártas ebben a kérdésben, bár nekem más véleményem keletkezett az ügy hallatán: azonban ami feltűnt nekem, az a körülmény volt, hogy a bíróság a vádlottat 20 azaz husz pengő ügyvédi költség megfizetésében is marasztalta. Nem is csodálkoztam ezen a teremben senki, úgy látszik, ez megfelel a szokásos taksának. Vagyis tényvázlat felvételéért, feljelentés beadásáért és több mint egy órahosszat tartó tárgyalásért, beleértve a valóban sikerült vádbeszédet is: az ügyvédet 20 pengő munkadíj illeti meg. Am lehet, hogy ebben némi készkiadás honorálása is bennfoglaltatik, lehet. És csodálatos, az ilyen praxis perpetuálódik és az ügyvédek magától értetődőnek tartják, hogy büntető ügyben csak szimbolikus költségek járnak, holott a Bp. 479. §-a értelmében a bűnügyi költségekhez számítandó a magánvádló (és terhelt) képviselőjének megfelelő díja és készkiadásai is. Avagy ezt kell kell értenünk „megfelelő” díj alatt? Úgy látszik, megfelelő — büntető ügyeket ellátó ügyvédeknek, mert nem igen csodálkoznak felette. Még értem, ha szegény ember a vádlott és gazdag ember a sértett, akire az ügyvédi költség áthárítható; de a jelen esetben bajosan hiszem, hogy a szegény bankszolga fizethetné az ügyvédjének járó és valóban megérdemelt tiszteletdíjat. Ha valaki oly súlyos injuriát követett el, hogy emiatt az állam büntetőjogi megtorlással sújtja, akkor nem fizethet az ellenfél érdekében eljáró ügyvédnek legalább annyi költséget, mint mondjuk, egy 200 P-ös perben hozott mulasztási ítélet esetén? Nem tudom; lehet, hogy tévedek; mert ha nem tévednék, akkor bizonyára nem így volna.

*

De miért ne rándulhatna ki a civiljogász egyszer a pénzügyi jog területére is? Ott is található elég sok csodálkozásra méltó jelenséget. Például a törvénykezési illetékeknél a 8-as szám misztikus jelentőségű és a keleti mágusok 1-es számának érthetlenségével vetekedik. A pengős értékek harmadik évében ha az ügyvéd egy 1379 P tőke és jár. ir. keresetet bélyegez, 1379-et osztania kell nyolcvannal, s ahányszor a 80 benn foglaltatik 1379-ben, annyiszor nyole fillér a lerovandó bélyeg, a különféle törzsszámok megfelelő kiegészítése mellett. Persze egy tollvonással úgy is lehetne rendelkezni, hogy 100 P-ként jár 10 fillér bélyeg s akkor egyszerű ránézéssel, a